

Федорець Микола

ЗАГАЛЬНА МУЗИЧНА ОСВІТА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ПАНДЕМІЇ

Глобальна пандемія коронавірусної хвороби змусила весь світ повністю змінити звичний спосіб життя. У всіх галузях людської діяльності, пов'язаних з спілкуванням і, звичайно, в освіті, на перший план вийшли дистанційні форми роботи. Традиційне навчання «обличчям до обличчя» виявилось неможливим і почався активний пошук альтернативних форм організації освітнього процесу в нових умовах.

У багатьох країнах уже давно та успішно застосовують різні види дистанційної освіти: трансляція уроків через телеканали, розміщення відеоуроків на спеціальних платформах, через месенджери, електронну пошту тощо. Однак для величезної більшості українських закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) ситуація, що склалася, стала абсолютно новою і несподіваною. Проблема ускладнена ще й тим, що в країні відсутнє нормативне регулювання і практика роботи в дистанційному форматі. У чинному освітньому законодавстві було відсутнє поняття «дистанційна форма навчання», відповідно немає програм, регламентів, методик і інструкцій тощо.

Перехід на дистанційну форму освіти навчання в умовах пандемії показав, що ІКТ-підготовка більшості педагогів, навіть у великих містах, є низькою. У багатьох навчальних закладах не вистачало інтернет-зв'язку, відповідної інфраструктури, комп'ютерної обладнання для комунікації тощо. Крім того, позначилося відсутність

вітчизняних ІТ-платформ для організації одночасних стрімінгових з'єднань великої кількості учнів, недостатність цифрового освітнього контенту і повноцінного програмного забезпечення для здійснення уроків через інтернет-мережу. З даними глобальними проблемами зіткнулися практично всі ЗЗСО і педагоги.

Одночасно глобальна пандемія значно прискорила засвоєння та використання учителями та школярами ІКТ і мультимедійних технологій, зробила ці технології невід'ємною частиною сучасної освіти, незважаючи на те, що весь час виникають труднощі та проблеми в роботі з комп'ютерами та інтернет-мережею.

В Україні з самого початку виявились проблеми організаційно-педагогічного характеру. На перший план в дистанційної освіти, завдяки рішенням освітніх керівників, вийшли «основні» предмети, а такі навчальні дисципліни як фізкультура, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо, залишилися в «тіні» – вони навіть не були включені в онлайн-розклад уроків. До того ж багато батьків наголошували, що подібними начальними дисциплінами в рамках онлайн-освіти школярів вантажити не варто.

Таким чином, можна констатувати, що загальна мистецька (музична) освіта на невизначений час, пов'язаний за карантинними заходами в період пандемії, фактично поставлено «на паузу». Більша частина учителів музичного мистецтва вирішили продовжити роботу з формування музичної культури школярів за допомогою учительських блогів. Однак, практика показала, що даний шлях є вимушеним паліативом й може бути лише частково продуктивним.

Як відомо, головними компонентами сучасного уроку музичного мистецтва є: 1) розвиток музичних здібностей дитина, в першу чергу, почуття ритму та ансамблю, мелодичного (звуквисотного) слуху, музичної пам'яті тощо; 2) вокально-хорова робота, яка охоплює системну підготовку з розвитку голосу, формування навичок виразного унісонного та двоголосного хорового співу; 3) рух під музику, включаючи музично-рухливі ігри, гру на простіших музичних інструментах та ін.; 4) слухання (сприйняття) творів з числа світових та національних шедеврів музичного мистецтва, знайомство з видатними композиторами та виконавцями, з відомими концертними установами, музичними театрами тощо. Що з переліченого вище можна досягнути за допомогою учительського блогу? Можливо напрямок лише четвертий напрямок, дай та частково. Однак практика показала, що лише 30-40% молодших школярів та 15-20% учнів середніх класів заходять на сторінку блогів учителів музичного мистецтва. Решта школярів – навантажені іншими навчальними дисциплінами, та рідко виявляють інтерес до музичної освіти.

Спостереження та бесіди з учителями, школярами та їх батьками висвітлили ще одну серйозну проблему. В період карантину школярі набагато більше часу проводять в інтернет-мережі, де постійно слухають музику та дивляться відеокліпи, пов'язані з нею. Таке стихійне музичне «виховання» у вигляді повального захоплення учнями розважальною музикою сумнівної якості, не сприяє формуванню справжньої музичної культури, а, навпаки, є шляхом до відчуження школярі від традиційної національної культури, результатом якої

може бути нівелювання індивідуальної етнічної свідомості молодого покоління.

Таким чином, на наш погляд, сьогодні гостро потрібна низка заходів державного рівня, відносно вирішення проблем управлінського, організаційного, соціально-педагогічного та психолого-педагогічного характеру в галузі загальної музичної освіти.